

Portal Województwa Lubuskiego

Konwent Marszałków o nielegalnych odpadach i ochronie zdrowia

Kategoria - Aktualności

Data publikacji -5 grudnia 2023 godz. 13:06

W posiedzeniu Konwentu Marszałków w Jakuszycach na Dolnym Śląsku uczestniczyli marszałek województwa lubuskiego Marcin Jabłoński oraz

członek Zarządu Województwa Lubuskiego Grzegorz Potęga.

Podczas wtorkowych obrad (5 grudnia 2023 r.) marszałkowie województw poruszyli m.in. temat zapobiegania nielegalnemu składowaniu odpadów i finansowania ich utylizacji. O skali tego problemu świadczy liczba miejsc, w których wykryto odpady niebezpieczne – jest ich ponad 400 w całym kraju.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Grzegorz Potęga przypomniał o pożarze odpadów w zielonogórskim Przylepie w lipcu 2023 r., który doprowadził do katastrofy ekologicznej. Zwrócił uwagę, że przed zdarzeniem były podejmowane próby utylizacji składowiska, ale kwoty przeznaczone na ten cel były za niskie. – Przetargi były rozstrzygane na zdecydowanie wyższe kwoty. One były ponawiane, ale jak ciągle rezerwuje się 10 mln złotych na coś, co ma kosztować 20 mln, to siłą rzeczy nie może to dojść do skutku – zwrócił uwagę G. Potęga. Dodał, że odpowiedzialnością za usunięcie odpadów próbowano obarczyć **ówczesną lubuską marszałek Elżbietę Annę Polak**: – Prezydent miasta Zielona Góra oddał sprawę do sądu. Sprawa trwała w sądzie około dwóch lat i zakończyła się jednoznacznym wyrokiem – to prezydent miasta jest odpowiedzialny za to, aby zrobić porządek z tymi odpadami niebezpiecznymi.

Usuwanie odpadów? Na przeszkodzie stoją przepisy i brak funduszy

Województwa mają kłopot nie tylko z samymi nielegalnie zgromadzonymi odpadami, ale również z pozyskaniem środków na ich likwidację. – Nie mówiąc o tym, że w przypadku województwa łódzkiego skala przedsięwzięcia jest tak duża, że to przekracza jakiegokolwiek możliwości, to jeszcze po analizie dokładnych zapisów, jakie są w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska, doszliśmy do wniosku, że te zapisy uniemożliwiają samorządom, w tym urzędowi marszałkowskiemu, skorzystanie z tych środków, które są po stronie funduszu – mówiła **Edyta Marcinkowska, dyrektor Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego**. Łódzki samorząd zwrócił się z prośbą o wsparcie do urzędu wojewódzkiego. W odpowiedzi urząd wojewódzki wskazał, że według przepisów zadaniem rządowym zleconym jest wydawanie pozwoleń na składowanie odpadów, ale cofanie ich – już nie.

– Jesteśmy o tyle w dobrej sytuacji, że mamy już stanowisko, że możemy starać się o te środki z rządu. Nie dostaniemy ich jednorazowo, ale będziemy próbować – dodała Edyta Marcinkowska.

Jacek Bogusławski, członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego

podkreślił, że często samorządy nie są w stanie określić ilości odpadów i ich składu chemicznego, szczególnie jeśli te odpady zostały porzucone. – Dokładne ekspertyzy w tym zakresie są bardzo kosztowne. Brakuje też odpowiednich specjalistów. Ale jednak największy problem to problem finansowy, o którym już była mowa – dodał.

Propozycje rozwiązań problemów z odpadami

Dyrektor Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego przedstawiła możliwe rozwiązania problemów z odpadami. Wskazała

m.in., że obecne prawo utrudnia samorządom odmowę wydania pozwolenia na składowanie odpadów. – Tak naprawdę samorząd wydaje decyzję na wniosek. Przy tak sformułowanych zapisach samorząd ma małe szanse na to, aby odmówić wydania zezwolenia na zbieranie czy magazynowanie odpadów bez konsekwencji, że podmiot odwoła się i wygra. Konieczne jest poprawienie przepisów w tym zakresie, że nie każdy podmiot, który wnioskuje o zezwolenie, będzie mógł je dostać – zaproponowała Edyta Marcinkowska.

– Myślę, że pewnym wyjściem do przodu byłaby budowa spalarni w każdym województwie. Wiemy, że temat jest trudny, szczególnie w okresie wyborczym. Wydaje mi się, że gdybyśmy jako wszyscy marszałkowie wystali sygnał (nie mówię, że teraz, ale w drugim półroczu przyszłego roku), że jesteśmy zwolennikami budowy tego typu urządzeń, sytuacja byłaby inna. W województwach, które już mają te instalacje, sytuacja nie jest aż tak dramatyczna – stwierdził **Cezary Przybylski, marszałek województwa dolnośląskiego i gospodarz posiedzenia.**

O finansowaniu unieszkodliwiania nielegalnych składowisk odpadów mówił **Dominik Bąk, wiceprezes zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.** Fundusz realizuje m.in. program „Usuwanie porzuconych odpadów”. Można z niego uzyskać wsparcie na usunięcie i zagospodarowanie niewłaściwie składowanych odpadów, w tym odpadów powstałych w wyniku pożaru składowiska lub magazynu. Pomoc jest oferowana w formie dotacyjnej lub pożyczkowej. Nabór wniosków potrwa do końca 2024 r.

Nielegalne składowanie odpadów to też przestępstwo gospodarcze

Podczas posiedzenia zabrali głos także przedstawiciele Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu, Dolnośląskiego Inspektoratu Transportu Drogowego, Prokuraturii Generalnej oraz Komendy Głównej Policji. Skupili się na kwestiach zwalczania i zapobiegania przestępczości związanej z nielegalnymi odpadami.

Podsumowując tę część obrad, marszałek Cezary Przybylski wspomniał o inicjatywie powołania zespołu, który zajmie się sprawą nielegalnego składowania odpadów. Druga kwestia, która zdaniem marszałka jest warta rozważenia, to napisanie projektu nowej ustawy.

Pytania samorządowców ws. systemu ochrony zdrowia

Kolejna część Konwentu Marszałków była poświęcona ochronie zdrowia, a konkretnie programom polityki zdrowotnej w regionach. Marszałkowie wysłuchali wystąpień **prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji Daniela Rutkowskiego i prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia Filipa Nowaka.** Zadawali pytania dotyczące m.in. finansowania świadczeń z zakresu psychiatrii, usprawnienia procedur wypłaty środków szpitalom i rehabilitacji ambulatoryjnej.

Stanowiska Konwentu Marszałków

W trakcie Konwentu Marszałków zostały też uzgodnione następujące stanowiska:

- stanowisko ws. konieczności przeprowadzenia wcześniejszych aktualizacji Wojewódzkich Planów Transformacji (przygotowane przez woj. zachodniopomorskie).
- stanowisko ws. powołania zespołu koordynatorów ds. polityki przestrzennej przy Związku Województw RP (przygotowane przez woj. dolnośląskie).

Marszałek Cezary Przybylski zapowiedział, że do końca przewodnictwa województwa dolnośląskiego w Konwencie Marszałków ma być poddane głosowaniu także stanowisko ws. finansowania specjalizacji psychiatrii klinicznej.

Na zakończenie obrad przewodnictwo w Konwencie Marszałków zostało przekazane województwu śląskiemu.